

12. ПРЕБОРАЗОАНИЕ. ЛЮТЕРЪ. МЕЛАНХТОНЪ. ЦВИНГЛИ. КАЛВИНЪ.

Мнозина оть католици-ты ся оплаквали, че папа-та и католическа-ти попове съ свое-то обхожданье и животъ чисто давали лошь примѣръ на другы-ты христианы; че тии вкаравали народа въ заблуждение и по вѣкѣй путь распространявали лжливо учение. Така папа *Александъ VI Борджиа*, който живѣлъ въ края на XV стол., былъ чловѣкъ безнѣраствѣнь и лукавъ; неговъ прѣемникъ папа *Юлий II* мыслилъ само за завладѣванье, а подырный папа *Лъвъ X* зель дори да търгува съ прощаваніе на грѣхове-ты. На *Лъва X* трѣбвало много пары за да сгради църквѣ-тѣ *Св. Петра* въ Римъ, та, за да събере толкова пары, заповѣдалъ да ся распратять калугеры по Германиј, да продаватъ на народа свидѣтелства за прощеніе на грѣхове-ты (*индуменции*). Така калугеръ *Тецель* ходилъ по Саксониј и явно по учени-ты и въ кѫщи-ты продавалъ прощеніе на грѣхове-ты по опрѣдѣленї цѣнѣ оть папѣ-тѣ, като говорилъ, че всякой, дори и най-голѣмый грѣховникъ, като купи оправдително писмо, може да ся надѣе да влѣзе слѣдъ смерть-тѣ въ царство небесно, и че дори и умрѣлъ чловѣкъ може да ся ослободи оть пѣкъла (адѣ), ако купи вѣкѣй оправдително писмо на негово имя. Това было въ начяло-то на XVI стол.

Въ това врѣмѧ имало въ *Виттенбергѣ*, въ Саксониј, единъ учень калугеръ *Лютеръ*. Кога проповѣдавъ той, че прѣди причастие-то народъ-ть трѣбва да ся исповѣда, мнозина му отговорили, че това не трѣбва, защото тии си купили оправдителни писма оть *Тецеля*, та имъ еж оправдены грѣхове-ты. Отъ това Лютеръ написалъ на единъ голѣмъ листъ 95. точки, съ които доказвалъ, че папа-та вѣма право да прощава грѣхове за пары, че *Библия*-та това не дава и т. н. Тоя листъ той залѣпилъ на църковны-ты врата въ Виттенбергъ (1517 г.), за да може всякой да го прочете и да разсѫди мнѣніе-то на Лютера. Негови-ти приятеле напечатали тия точки и ги распратили по цѣлѣ Германиј. Папа *Лъвъ X*, като ся научилъ, че всякой зель да говори за тѣх прѣпирниј и че дори мнозина прѣминжалъ на